

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Н. М. Вдовенко, Л. Г. Михальчишина, Н. М. Коробова, М. М. Павленко

**ВСТУП ДО ФАХУ
ТА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ**

СЛОВНИК

Київ 2021

УДК 35.01:351.84

*Рекомендовано до видання Вченою радою економічного факультету
Національного університету біоресурсів і природокористування України.
(протокол № 4 від 18 листопада 2021 р.)*

Рецензенти:

Пойда-Носик Н. Н., доктор економічних наук, професор, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II

Шапошников К. С., доктор економічних наук, професор, начальник відділу науково-дослідної роботи та атестації наукових кадрів Державної наукової установи «Інститут модернізації освіти»

Вдовенко Н. М., Михальчишина Л. Г., Коробова Н. М., Павленко М. М.
Вступ до фаху та соціальні комунікації: словник. К.: НУБіП України, 2021. 150 с.

У словнику узагальнено поняттєво-термінологічний апарат для здобуття вищої освіти, який використовується міжнародною, європейською, українською фаховою спільнотою, насамперед при реалізації Міжнародної стандартної класифікації освіти та Болонського процесу. Словник містить визначення термінів, що відображають його сутнісні характеристики. контекстуальну основу застосування, системний зв'язок з іншими термінами. Словник містить ключові терміни з навчальної дисципліни. Розрахований на студентів, науково-педагогічних працівників, широке коло осіб, які цікавляться проблемами модернізації національної вищої школи в контексті глобалізації та євроінтеграції.

Укладачі:

ВДОВЕНКО Наталія Михайлівна

МИХАЛЬЧИШИНА Лариса Гаврилівна

КОРОБОВА Наталія Миколаївна

ПАВЛЕНКО Марина Миколаївна

ЗМІСТ

Передмова.....	
Перелік основних скорочень.....	
Словник основних термінів.....	
Список використаних джерел.....	

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ВНЗ	Вищий навчальний заклад
ВВП	Валовий внутрішній продукт
ВНП	Валовий національний продукт
ГСВО	Галузевий стандарт вищої освіти
ГАТТ	Генеральна угода з тарифів і торгівлі
ДСО	Державний стандарт освіти
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитно–трансферна система
ЄАУ	Європейська асоціація університетів
ЄДП	Європейський дослідницький простір
ЄПВО	Європейський простір вищої освіти
ЄСС	Європейський союз студентів
ЗВО	Заклад вищої освіти
МВА	Майстер ділового адміністрування
МСКО	Міжнародна стандартна класифікація освіти
МСКП	Міжнародна стандартна класифікація професій
МЕК	Міжнародна економічна комісія
МВФ	Міжнародний валютний фонд
НАЗЯВО	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
НРК	Національна рамка кваліфікацій
ООП	Освітньо–професійна програма
ООН	Організація Об'єднаних Націй
ОЕСР	Організація економічного співробітництва та розвитку
ОПЕК	Організація країн — експортерів нафти
ОК	Обов'язкові компоненти
СДР	Спеціальні права запозичення
СОТ	Світова організація торгівлі

ПЕРЕДМОВА

Право на вищу освіту є одним із найважливіших конституційних прав людини, реалізація якого створює передумови для розвитку особистості і суспільства в цілому. Доступність вищої освіти визнано одним з основних принципів, на яких ґрунтується державна політика у сфері вищої освіти. При цьому перед державою ставиться завдання розширення можливостей для здобуття вищої освіти та освіти протягом життя, створення та забезпечення рівних умов доступу до вищої освіти. В Україні освіту визнано найважливішим напрямом державної політики, стратегічним ресурсом соціально-економічного, культурного і духовного розвитку суспільства. Тому головним завданням держави має бути захист національних освітніх інтересів від можливих загроз, гарантування освітньої безпеки суспільства, реалізація конституційного права людини на вищу освіту, розвиток освітньої сфери в цілому.

Структура словникових статей така: терміни подаються в алфавітному порядку; після відповідного поняття дається визначення або пояснення.

Матеріали словника з курсу «Вступ до фаху та соціальні комунікації» можуть бути корисними в організації навчання студентів, інших зацікавлених осіб. Їх доцільно використовувати при вивченні нормативних засад діяльності закладів вищої освіти.

СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ

А

Абсолютна перевага – здатність країни виробляти товари і послуги більш ефективно, з меншими витратами ресурсів порівняно з іншими країнами.

Автаркія – самодостатня економіка, зорієнтована у своєму розвитку лише на внутрішні можливості, ізольована від світового ринку та міжнародної конкуренції.

Автономія закладу вищої освіти – самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації освітнього процесу, наукових досліджень, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, встановлених Законом про вищу освіту.

Автономія – право суб'єкта освітньої діяльності на самоврядування, яке полягає в його самостійності, незалежності та відповідальності у прийнятті рішень щодо академічних (освітніх), організаційних, фінансових, кадрових та інших питань діяльності, що провадиться в порядку та межах, визначених законом.

Адвалерне мито - мито, встановлюване у відсотках до митної вартості товарів, що імпортуються чи експортуються.

Ад'юнкт – вчений, який проводить наукові дослідження в рамках підготовки в ад'юнктурі вищого військового навчального закладу (вищого навчального закладу зі специфічними умовами навчання) для здобуття ступеня доктора філософії.

S

STEAM–освіта (S – science, T – technology, E – engineering, A – art, M – mathematics) – природничі науки, технології, інженерія, мистецтво, математика – система освіти, що стимулює оволодіння знаннями й навичками технологічних наукових напрямів, що дозволяють брати участь у найбільших інноваційних міжнародних конкурсах і олімпіадах, таких як MATHCOUNTS, Science олімпіади та FIRST Robotics. Освіта, спрямована на підтримку творчості та інноваційних навичок. Наприклад, за кордоном музикантів навчають не лише музикувати, а й використовувати комп'ютерні програми для створення музичних творів.

STEM (S – science, T – technology, E – engineering, M – mathematics) – природничі науки, технології, інженерія та математика. Акронім STEM вживається для позначення популярного напрямку в освіті, що охоплює природничі науки, технології, технічну творчість та математику.

STEM–грамотність – є міждисциплінарною галуззю дослідження, яка поєднує науку, технології, інженерію та математику. STEM–грамотність означає не просто досягнення грамотності в цих чотирьох напрямках, а й спонукає студентів перейти від вивчення дискретних фрагментів явища до механічних процесів і до світу в цілому.

STEM–лабораторії – лабораторії, що роблять сучасне обладнання та інноваційні програми більш доступними для дітей, зацікавлених у дослідницькій діяльності.

STEM–освіта – низка чи послідовність курсів або програм навчання, які готують учнів до успішного працевлаштування, до освіти після школи або для того й іншого, вимагають різних і технічно більш складних

навичок, зокрема із застосуванням математичних знань і наукових понять.

STEM–спеціальності – сучасні спеціальності, що готують IT–спеціалістів, програмістів, інженерів, спеціалістів високотехнологічних виробництв, спеціалістів біо– й нанотехнологій.

STEM–центр – проектна лабораторія, в якій студенти та учні можуть виконувати дослідження з використанням сучасного (у тому числі цифрового) обладнання.